

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

**A Kormány
2/1992. (I. 6.) Korm.
rendelete
a Vízügyi Alapról**

A Kormány a Vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 46. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a 41. §-ban megjelölt feladatok végrehajtása érdekében a következőket rendeli el:

1. §

(1) A Vízügyi Alap (a továbbiakban: Alap) a vízgazdálkodási feladatok hatékony ellátását célzó, a pénzügyi források pótlását, kiegészítését szolgáló elkülönített állami pénzalap.

(2) Az Alappal a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) jogosult rendelkezni.

(3) Az Alap pénzműveleteit a miniszter által megbízott — külön jogszabályban meghatározott körbe tartozó — pénzügyintézet végzi.

2. §

(1) Az Alap bevételi forrásai:

a) a 3. § (1) bekezdése szerinti vízkészlethasználati díjból és pótdíjból származó befizetések;

b) az Alapnak a tárgyévet megelőző évben fel nem használt része;

c) a természetes és jogi személy, továbbá a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet által az Alap javára teljesített önkéntes befizetések;

d) az Alap betéti kamatai és az értékpapír műveletekből származó bevételei;

e) az alap kezelője által vagy megbízásából felvett hitel.

(2) Az Alap bevételei nem vonhatók el.

3. §

(1) A vízhasználó köteles az Alap javára a vízkészlethasználati díjat befizetni.*

(2) A díj mértékét a *mellékletben* előírt módon az ott meghatározott díjtarifa figyelembevételével kell megállapítani.

(3) Ha az igénybe vett víz mennyisége a vízjogi engedélyben meghatározottat 10%-nál nagyobb mértékben meghaladja, a többletmennyiség után 200%-os pótdíjat kell fizetni.

4. §

Nem kell vízkészlethasználati díjat fizetni:

a) a vízjogi engedély szerinti víztartó rétegbe visszasajtolott bányászati és termálvizért;

b) a tűzi vízellátás és polgári védelmi készenléti célokat szolgáló és

c) az évi 500 m³-t meg nem haladó vízmennyiség után.

* Az Alap költségvetési számlaszámát, amelyre a befizetéseket teljesíteni kell, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő teszi közzé.

5. §

(1) Az igénybe vett vízmennyiséget — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — méréssel, mérés hiányában a kitermelés üzemideje, valamint a vízkivételi mű tartalékgépegységek nélküli 100%-os teljesítőképessége alapján kell megállapítani.

(2) A vízi erőműnél a ténylegesen igénybe vett vízmennyiséget a legnagyobb és a legkisebb üzemi vízszint-hez tartozó vízmagasságok számtani középértéke szerinti víznyelés és az üzemidő alapulvételével kell meghatározni.

6. §

Ha a vízhasználó az általa kitermelt vizet más felhasználónak adja át, a vízkészlethasználati díjat az — átvevő felhasználásának jellegére figyelemmel — az átadónak kell az Alapba befizetnie.

7. §

A vízkészlethasználati díjat és pótdíjat az Alap javára:

- a) a közüzemi víz-, csatorna- és fürdőszolgáltatást végzőknek a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig;
- b) az egyéb vízhasználóknak — a d) pontban foglalt kivétellel — a negyedévet követő hónap 15. napjáig;
- c) a kisfogyasztóknak és az idény jellegű vízhasználóknak a tárgyévet követő első hónap 15. napjáig;
- d) a pótdíjakat az évente ténylegesen kitermelt vízmennyiség alapulvételével egyszer, a tárgyévet követő első hónap 15. napjáig kell kiszámítani és befizetni.

8. §

(1) A vízkészlethasználati díj és pótdíj kiszámítását — a miniszter megbízásából — a területileg illetékes vízügyi hatóság a vízhasználó vízgazdálkodási és üzemi adatai alapján a helyszínen is ellenőrizheti.

(2) A díj befizetésének elmulasztása, alacsonyabb mértékű kiszámítása vagy a határidő utáni befizetése esetén — az Alap bevételeit kezelő szervezet értesítésére — a területileg illetékes vízügyi hatóság a vízhasználót államigazgatási eljárás keretében hozott határozattal kötelezi a megfelelő mértékű díj megfizetésére.

(3) A vízhasználót a befizetés elmulasztása esetén a teljes összeg, alacsonyabb mértékű befizetés esetén pedig a különbözet alapján a jegybanki kamattal megegyező késedelmi kamat megfizetésére is kötelezni kell.

9. §

(1) Az Alap bevételei:

- a) a vízgazdálkodás közcélú feladatainak ellátására és fejlesztésére, ezen belül különösen
 - aa) a vízkészletek feltárására, vízrajzi tevékenység fejlesztésére, az ivóvízbázisok védelmére, a vízellátás biztonságának növelésére, a szükségvízellátást megalapozó és vízminőségi kárelhárítási, valamint nukleáris balesetek, egyéb haváriák következményeinek elhárítását szolgáló létesítményekre és eszközökre;
 - ab) a víztakarékosságot, az ivóvíz minőségű víz gazdaságosabb felhasználását, a víz minőségét javító és védő berendezésekre, technológiákra, illetve ezek fejlesztésére;
 - ac) a közcélú vízi létesítmények, ezen belül a vízi közművek (vízművek, belterületi és helyi jelentőségű vízrendezési művek, szennyvíz elhelyezés) megvalósítására, egyéb vízügyi alapfeladatok (fenntartás, üzemeltetés) ellátására, fejlesztésére, továbbá a vízkárok és más természeti behatások folytán a közcélú vízi létesítményekben keletkezett károsodások helyreállítására;
 - ad) az Alap működtetésével összefüggő kiadások fedezésére;
 - ae) a vízgazdálkodási tudományos kutatás és műszaki fejlesztés központi forrásainak kiegészítésére;
 - b) az Alap által felvett bankhitelek és kamatai törlesztésére
- használhatók fel.

(2) Az Alap bevételeit az egyéb vízgazdálkodási célokat is szolgáló feladatokkal, állami pénzalapokkal, pénzeszközökkel összehangoltan kell felhasználni.

10. §

(1) Az Alapból a 9. §-ban meghatározott célokra

- a) vissza nem térítendő;
- b) kamatmentes visszatérítendő;
- c) a mindenkori jegybanki alapkamattal azonos (a továbbiakban: kedvezményes) kamatozású visszatérítendő támogatás nyújtható.

(2) Kamatmentes visszatérítendő támogatást a felhasználásra megállapított határidő elteltétől számított legfeljebb három éven belül, évenkénti részletekben kell visszafizetni. A kedvezményezett indokolt kérelmére a miniszter a visszatérítés határidejét egy évvel meghosszabbíthatja.

(3) A kedvezményes kamatozású visszatérítendő támogatás és kamatai összegét a felhasználás befejezésére megállapított határidő elteltétől számított legfeljebb három éven belül, negyedévenkénti részletekben kell visszafizetni.

11. §

(1) Az Alapból a támogatásra a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium — az érintett minisztériumokkal egyetértésben — hivatalos lapjában évente egy alkalommal pályázatot hirdet.

(2) A pályázati felhívás tartalmazza az adott időszakban rendelkezésre álló keretösszeget, a pályázatok kötelező tartalmi elemét, azok benyújtási és elbírálási rendjének részletes szabályait, továbbá egyéb, a pályázók számára lényeges információkat.

(3) A vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) a működési területéről befolyt bevétel 30%-áig — legfeljebb azonban igazgatóságonként 30 M Ft-ig — a pályázat elbírálása során a felhasználásra javaslatot tehet.

12. §

(1) A pályázaton elnyert támogatás összegét — beruházás esetén a felhasználás pénzügyi ütemezésének megfelelő részletekben — a felhasználásra megkötött szerződés alapján és az abban meghatározott rendeltetéssel kell átutalni.

(2) A támogatás szerződés szerinti felhasználását a területileg illetékes igazgatóság ellenőrzi és a rendeltetésszerű vagy az attól eltérő felhasználásra vonatkozó megállapításait a kedvezményezettrel közösen felvett jegyzőkönyvben rögzíti.

(3) Az igazgatóság a területén a támogatások időarányos felhasználásáról évenként, illetőleg a felhasználás befejezéséről az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) útján a minisztert tájékoztatja.

13. §

(1) Ha a kedvezményezett a rendeltetésétől eltérően használja fel a támogatást, akkor azt meg kell vonni, és az összeget a folyósítás napjától kezdődően piaci hitelkamat terheli.

(2) A támogatás késedelmes visszafizetése esetén az ütemezés szerinti hátralék összegét — a jogszabályban meghatározott legmagasabb mértékű — késedelmi kamattal terheli.

14. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtásáról rendelkező 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet 93/A. §-a, a közüzemi vízműből szolgáltatott ivóvízért, illetőleg a közüzemi csatornamű használatáért fizetendő díjakról szóló 2/1991. (I. 14.) KHVM rendelet 2. §-a, a vízkészlethasználati díjról szóló 3/1986. (IX. 24.) OVH—

ÁH rendelkezéssel módosított, 1/1970. (XI. 18.) OVH—ÁH rendelkezés, az ipari vízfogyasztás rendjéről szóló 3/1970. (XII. 17.) OVH—ÁH rendelkezés, a Vízügyi Alapról szóló 14/1983. (V. É. 16.) OVH utasítással, valamint a 4/1991. (KHVÉ. 13.) KHVM utasítással módosított 5/1981. (V. É. 4.) OVH utasítás hatályát veszti.

(2) Az olyan vízhasználatnál, ahol e rendelet *mellékletében* megállapított szorzótényező alkalmazása a kiadott vízjogi engedély alapján nem határozható meg, a vízhasználó e rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül köteles azt a vízügyi hatóságnak bejelenteni.

(3) A módosított vízjogi engedély jogerőre emelkedését követő hónap 15. napjáig az új besorolást és ennek megfelelően történő díjszámítást el kell végezni és a rendelet hatálybalépéséig számított díjkülönbözetet — késedelmi kamattal felszámítása nélkül — 30 napon belül kell megfizetni.

(4) E rendelet alkalmazásában

a) vízhasználó: a vízi létesítmény vízjogi üzemeltetési engedélyében engedélyesként megjelölt természetes és jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, egyéni vállalkozó;

b) vízi létesítmény: az a mű, műtárgy, berendezés, felszerelés vagy szerkezet, amelynek az a rendeltetése, hogy a víz lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét a víz hasznosítása céljából befolyásolja;

c) gyógyvíz: az olyan ásványvíz, amelynek bizonyítottan gyógyhatása van, és amelynek az Országos Gyógyfürdő és Fürdőügyi Főigazgatóság — a 63/1984. (XII. 19.) MT rendelet, valamint a 7/1986. (VII. 10.) EüM rendelet alapján — gyógyászati használatát engedélyezte;

d) termásvíz: minden olyan felszín alatti víz, amelynek kifolyó (térfelszínen mért) hőmérséklete a 30 °C meghaladja;

e) gyógyászati vízhasználat: a vizek gyógykezeléssel közvetlen összefüggő (gyógymedence feltöltéssel, gyógyvíz palackozással, speciális gyógykezelésekkel kapcsolatos) igénybevétele;

f) közcélú vízhasználat: a lakosság ivó- és háztartási, valamint a közintézmények ivó- és kommunális vízellátása, a gyógyvizeknek nem minősülő ásványvizek palackozása, a nem gyógyfürdő teljes, valamint a gyógyfürdők egyéb — a gyógykezeléssel közvetlenül összefüggésben nem álló — vízfelhasználása, továbbá a környezethigiénés (köztisztasági) és ökológiai célú vízhasználatok, beleértve a kötelezően előírt vízpótlást is;

g) gazdasági célú vízhasználat: az ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi és egyéb gazdálkodási, szolgáltatási tevékenységgel összefüggő teljes vízhasználat, ezen belül:

ga) ivóvízhasználat: annál a tevékenységnél jelentkező vízhasználat, ahol a közegészségügyi előírások kötelezővé teszik az ivóvízminőség biztosítását;

gb) energetikai vízhasználat: villamos energia termeléséhez kapcsolódó felszíni víz igénybevételel járó vízhasználat;

gc) vízi erőművi vízhasználat: vízi erőműveken keresztül bocsátott vízmennyiség;

gd) öntözési vízhasználat: a felszíni vizekből kizárólag öntözési célú vízkivétellel járó vízhasználat;

ge) halgazdasági vízhasználat: a felszíni vizekből kizárólag halászati célú vízkivétellel járó vízhasználat;

gf) egyéb vízhasználat: minden más, gazdálkodási tevékenységgel összefüggő vízhasználat;

h) hőhasznosítási vízhasználat: a termálvizek, illetve a 30 °C alacsonyabb hőmérsékletű vizek energetikai,

hőenergetikai fűtési és melegvíz-ellátási célú hasznosítása;

i) bányászati vízhasználat: az ásványi nyersanyag termelő tevékenység során kiemelt víz hasznosítás nélküli elvezetése;

j) kisfogyasztó: a vízhasználó, ha éves átlagban 25 m³/nap mennyiségnél nem használ többet.

Dr. Antall József s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 2/1992. (I. 6.) Korm. rendelethez

A vízkészlethasználati díj összegét (D) a vízjogi engedély szerinti vízmennyiség, az alapjáradék és a körülményszorzók határozzák meg, melyek a következők:

Q — a számítás alapjául szolgáló időszakra vízjogilag engedélyezett vízmennyiség (m³)

g — a vízvagyon értékétől és a vízhasználatától függő szorzószám

A — vízkészlethasználati alapjáradék (Ft/m³)

m — az igénybe vett vízmennyiség meghatározásának módjától (mértségétől) függő szorzó

A vízkészlethasználati díj összege az adott időszakra: $D = Q \times g \times A \times m$ (Ft), amelynek számértékei az alábbiak:

1. A rendelet szerinti vízhasználók vízhasználati alapidja (A) 0,40 Ft/m³

2. Az igénybe vett vízmennyiség meghatározásának módjától (mértségétől) függő szorzó (m) számértéke:

— a rendelet 7. §-ának (1) bekezdésében meghatározott folyamatos vízmérés esetén, továbbá a 7. § (3) bekezdésében érintett vízerőművek esetén — 1

— folyamatos vízmérés hiányában — 1,2

3. Az alapjáradékot módosító, a vízkészlet-kategóriáktól, a vízminőségi osztályoktól és a vízhasználat jellegétől függő szorzó (g).

a) Felszín alatti vizek:

Kategória	Minőség	Használat jellege						
		gyógyászat	közcélú	gazd. célú ivó	vízellát. egyéb	bányászati	öntözés, halgazd.	hőhasznosítás
Gyógyvíz	minősített	1,0	5,0	x	x	x	x	10,0
Termálvíz	>30 °C	1,0	1,0	7,5	7,5	10,0	7,5	7,5
Karszt- és hasadékvíz	I. oszt.	x	1,2	3,0	6,0	10,0	6,0	6,0
	II. oszt.	x	1,0	2,0	5,0	8,0	5,0	5,0
	III. oszt.	x	x	x	4,0	6,0	4,0	4,0
Rétegvíz	I. oszt.	x	1,0	2,0	4,0	8,0	4,0	4,0
	II. oszt.	x	0,8	1,5	3,0	6,0	3,0	3,0
	III. oszt.	x	x	x	2,0	4,0	2,0	2,0
Parti szűrészű víz	I. oszt.	x	1,0	2,0	4,0	5,0	4,0	4,0
	II. oszt.	x	0,8	1,5	3,0	4,0	3,0	3,0
	III. oszt.	x	x	x	1,3	2,0	1,3	1,3
Talajvíz	I. oszt.	x	1,0	1,5	3,0	3,5	3,0	3,0
	II. oszt.	x	0,7	1,1	2,0	2,5	2,0	2,0
	III. oszt.	x	x	x	1,5	2,0	1,5	1,5

A felszín alatti vizek osztályba sorolásánál az MSZ 10/433—1 szabványnak megfelelően:

I. osztályú vízkészletet a tisztítás nélkül hasznosítható,

II. osztályú vízkészletet a tisztítással ivóvízként hasznosítható,

III. minőségi osztályba tartozó vizeket pedig a tisztítási technológia hiányában ivóvízként nem hasznosítható vízkészletek jelentik.

b) Felszíni vizek:

Kategória	közcelő	Vízhasználat			in situ vízi erőművek
		energetikai	víz kivétellel járó gazdasági célú	öntözés, halgazd.	
I.	0,6	0,2	1,0	0,1	0,0002
II.	0,7	0,3	2,0	0,1	0,0002
III.	0,8	0,5	2,0	0,2	0,0002
IV.	0,8	0,5	2,3	0,3	0,0002

A I—IV. sorszámmal jelölt vízkészlet-kategóriába tartozó felszíni vizek a következők:

I. kategória:

a II—IV. kategóriába nem sorolt felszíni vizek

II. kategória:

Bajóti

Bácsbokodi Kígyós

Bikol patak

Dongér

Duna: Ráckevei-Dunaág

Dunavölgyi és Kiskunsági főcsatornák teljes rendszere

Ferenc csatorna

Fertő tó

Hansági-főcsatorna

Igali gravitációs főcsatorna

Jászszági főcsatorna és összes mellékágai

Lónyai csatorna vízrendszere

Marcal és mellékágai

Maros

Rinya

Tarna és mellékágai

Tisza: 420,0—403,5 fkm között

Tisza: 246,2 fkm-től az országhatárig

III. kategória:

Általér vízrendszere

Bácsbokodi Kígyós

Császárvíz

Duna: 1630—1586 fkm között

Duna: 1560,6 fkm és az országhatár között

Fekete-víz és vízrendszere

Fényes patak

Gerje, Perje főcsatornák

Gyáli 1. és 2. főcsatornák rendszere

Hármas-Körös

Nagy-ér

Sajó és mellékágai a Bódva torkolat felett

Sárközi I. főcsatorna

Szód-Rákos patak

Tisza: az országhatártól az 518,2 fkm-ig

Zala és mellékágai

IV. kategória:

Balaton (maga a tó)

Balaton déli parti kisvízfolyások

Belfő csatorna

Benta patak

Berettyó és mellékágai

Conco patak

Cuhai Bakony-ér

Duna jobbparti kisvízfolyások 1560,6 fkm-től az országhatárig

Egyesült Tápió és mellékágai

Hármas-Körösbe csatlakozó összes csatorna és holtág

Hortobágyi főcsat. és mellékágai, összekötőcsatornák

Ikva

Ipoly és vízrendszere

Kapos és vízrendszere

Keleti főcsatorna és mellékágai, összekötőcsatornák
Kis-Rába
Körösök és mellékágai a Kettős- és Hármas-Körös torkolatáig
Kurca főcsatorna
Laskó patak
Milléri főcsatorna
Nyugati főcsatorna és mellékágai, összekötőcsatornák
Rába és mellékágai a Marcal kivételével
Rábca
Rákos patak, Budapest
Répcse és mellékágai
Sártó- és Ökröstói főcsatorna
Séd-Nádor vízrendszer a Velencei-tó és a Sió között
Sió csatorna és mellékágai
Tisza: 518,2—420,0 fkm között
Velencei-tó
Zagyva-Galga vízrendszer a Tarna torkolata felett
